



Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

27. veebruar 2014*

Direktiiv 2001/29/EÜ — Autoriõigus ja sellega kaasnevad õigused infoühiskonnas — Mõiste „üldsusele edastamine” — Teoste ülekandmine sanatooriumi numbritubades — Direktiivi sätete vahetu õigusmõju — ELTL artiklid 56 ja 102 — Direktiiv 2006/123/EÜ — Teenuste osutamise vabadus — Konkurents — Autoriõiguste kollektiivse esindamise ainuõigus

Kohtuasjas C-351/12,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Krajský soud v Plzni (Tšehhi Vabariik) 10. aprilli 2012. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 24. juulil 2012, menetluses

OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s.

versus

Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s.,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president L. Bay Larsen, Euroopa Kohtu asepresident neljanda koja kohtuniku ülesannetes K. Lenaerts, kohtunikud M. Safjan, J. Malenovský ja A. Prechal (ettekandja),

kohtujurist: E. Sharpston,

kohtusekretär: ametnik M. Aleksejev,

arvestades kirjalikus menetluses ja 26. juuni 2013. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke seisukohti, mille esitasid:

- OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s., esindajad: *advokát* A. Klech ja *advokát* P. Vojíř, ning T. Matějčický,
- Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s., esindaja: *advokát* R. Šup,
- Tšehhi valitsus, esindajad: M. Smolek ja J. Vlácil,
- Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze ja J. Kemper,
- Ungari valitsus, esindajad: M. Z. Fehér ja K. Szíjjártó,
- Austria valitsus, esindaja: A. Posch,

* Kohtumenetluse keel: tšehhi.

— Poola valitsus, esindajad: B. Majczyna, M. Drwięcki, D. Lutostańska ja M. Szpunar,

— Euroopa Komisjon, esindajad: P. Ondrůšek, I. V. Rogalski ja J. Samnadda,

olles 14. novembri 2013. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas (EÜT L 167, lk 10; ELT eriväljaanne 17/01, lk 230) artiklite 3 ja 5, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 376, lk 36) artikli 16 ning ELTL artiklite 56 ja 102 tõlgendamist.
- 2 See eelotsusetaotlus esitati kohtuvaidluse raames, mille pooled on muusikateoste autoriõiguste kollektiivse esindamise organisatsioon OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s. (edaspidi „OSA”) ja termaalvesiraviteenuseid osutavat mitteriiklikku sanatooriumi käitav ettevõtja Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s. (edaspidi „Léčebné lázně”) ning mis käsitleb nimetatud sanatooriumi numbritubades kättesaadavaks tehtud raadio- ja telesaadetega seonduva autoritasu maksmist.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Direktiivi 2001/29 põhjendus 23 on sõnastatud järgmiselt:

„Käesolev direktiiv peaks täiendavalt ühtlustama autoriõigusi teoste üldsusele edastamiseks. Seda õigust tuleb käsitada laiemas mõttes, et hõlmata edastamist ka üldsusele, kes ei viibi paigas, kus teost esitatakse. Nimetatud õigus peaks hõlmama teose igasugust edastamist või vahendamist üldsusele kaabli või kaablita vahendite, kaasa arvatud ringhäälingu kaudu. See õigus ei peaks hõlmama muid tegevusi.”

- 4 Direktiivi 2001/29 artikli 3 „Õigus teoseid üldsusele edastada ja muid objekte üldsusele kättesaadavaks teha” lõige 1 sätestab:

„Liikmesriigid näevad ette, et autoritel on ainuõigus lubada või keelata oma teoste edastamist üldsusele kaabel- või kaablita sidevahendite kaudu, sh nende teoste sellisel viisil kättesaadavaks tegemist, et isik pääseb neile ligi enda valitud kohas ja enda valitud ajal.”

- 5 Direktiivi 2001/29 artikkel 5 „Erandid ja piirangud” näeb ette:

„[...]

2. Liikmesriigid võivad artiklis 2 [„Reprodutseerimisõigus”] sätestatud reprodutseerimisõiguse puhul näha ette erandeid ja piiranguid järgmistel juhtudel, kui kõne all on:

[...]

e) ringhäälingusaadete reproduktsioonid, mida teevad mittetulunduslikud sotsiaalasutused, näiteks haiglad või vanglad, tingimusel, et õiguste valdajad saavad õiglase hüvitise.

3. Liikmesriigid võivad artiklites 2 ja 3 sätestatud õiguste puhul näha ette erandeid või piiranguid järgmistel juhtudel:

[...]

b) puudega inimeste huvides kasutamine viisil, mis on otseselt seotud nende puudega ning on mitteärilise eesmärgiga, ulatuses, mis on vajalik konkreetse puude puhul;

[...]

5. Lõigete [2 ja 3] kohaseid erandeid ja piiranguid kohaldatakse üksnes teatavatel erijuhtudel, mis ei ole vastuolus teose või muu objekti tavapärase kasutusega ning ei mõjuta põhjendamatult õiguste valdaja õiguspäraseid huve.”

6 Direktiivi 2006/123 artikkel 4 „Mõisted” sätestab:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „teenus” – [ELTL artiklis 57] osutatud mis tahes iseseisev majandustegevus, mida tavaliselt osutatakse tasu eest;

[...]”

7 Direktiivi 2006/123 artikli 16 „Teenuste osutamise vabadus” lõige 1 sätestab järgmist:

„Liikmesriigid austavad teenuseosutajate õigust osutada teenuseid muus liikmesriigis kui selles, kus nad on asutatud.

[...]”

8 Direktiivi 2006/123 artikkel 17 „Täiendavad erandid teenuste osutamise vabadusest” näeb ette:

„Artiklit 16 ei kohaldata järgmise suhtes:

[...]

11) autoriõigus ja sellega kaasnevad õigused [...]

Tšehhi õigus

9 Vastavalt põhikohtuasjas vaidlusaluses ajavahemikus kehtinud redaktsioonis seaduse nr 121/2000 autoriõiguse kohta (edaspidi autoriõiguse seadus) §-le 23 käsitatakse teose raadio või televisiooni kaudu edastamisena raadios või televisioonis ülekantava teose kättesaadavaks tegemist raadio- või telesaadete vastuvõtmiseks tehniliselt sobivate seadmete abil. Sellise edastamisena ei käsitata siiski teose kättesaadavaks tegemist patsientidele tervishoiuasutustes tervishoiuteenuste osutamise ajal.

10 Autoriõiguse seaduse § 98 kohaselt peab autoriõiguste kollektiivseks esindamiseks olema luba. Vastavalt selle paragrahvi lõike 6 punktile c annab asjaomane ministeerium sellise loa üksnes siis, kui ühelegi teisele isikule ei ole juba antud luba sama õiguse teostamiseks seoses sama kaitstava esemega, ja kui tegemist on teosega, siis sama õiguse teostamiseks seoses sama tüüpi teosega.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 11 OSA nõuab Léčebné láznělt 546 995 Tšehhi krooni ja sellele lisanduva viivise tasumist sel põhjusel, et viimane paigaldas vaidlusalusel ajavahemikul 1. maist 2008 kuni 31. detsembrini 2009 OSA-ga litsentsilepingut sõlmimata oma sanatooriumi numbritubadesse tele- ja raadioseadmed, mille abil tegi oma patsientidele kättesaadavaks OSA esindatavaid teoseid. OSA sõnul on autoriõiguse seaduse § 23, mis näeb ette hüvitise maksmisest erandi tervishoiuasutuste kasuks, vastuolus direktiiviga 2001/29.
- 12 Léčebné lázně väidab, et on nimetatud § 23 erandiga hõlmatud, ja ei nõustu väitega, et see säte on vastuolus direktiiviga 2001/29. Ta lisab, et isegi kui see vastuolu peaks tuvastatama, ei saa sellele direktiivile tugineda eraõiguslike isikute vahelises vaidluses.
- 13 Léčebné lázně väidab lisaks, et OSA kuritarvitab oma monopoolset seisundit turul, kuna tema tasumääradel põhinev hüvitis on ebaproportsionaalselt suur võrreldes hüvitisega, mida nõuavad naaberliikmesriikides asutatud autoriõiguste kollektiivse esindamise organisatsioonid (edaspidi „kollektiivse esindamise organisatsioonid”) autoriõigustega kaitstud teoste samal viisil kasutamise eest ja see halvendab tema seisundit turul ning võimalust konkureerida naaberliikmesriikide sanatooriumidega. Léčebné lázně sõnul tulevad tema sanatooriumi kliendid teistest riikidest ja sanatooriumis võetakse vastu teiste riikide tele- ja raadiojaamade signaale. Léčebné lázně väitel piiratakse teenuste osutamise vabadust ja tema huvides oleks litsentsilepingu sõlmimine teises liikmesriigis asutatud kollektiivse esindamise organisatsiooniga, kes küsib väiksemaid autoritasusid.
- 14 Neil asjaoludel otsustas Krajský soud v Plzni menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas [direktiivi 2001/29] tuleb tõlgendada nii, et erand, mis välistab autoritele tasu maksmise nende teoste televisiooni või raadio kaudu teleri või raadiovastuvõtja abil patsientidele äriühinguna tegutseva sanatooriumi numbritubades edastamise eest, on vastuolus selle direktiivi artiklitega 3 ja 5 [ja eelkõige artikli 5 lõike 2 punktiga e, lõike 3 punktiga b ja lõikega 5]?
2. Kas teoste eelnimetatud viisil kasutamist käsitlevate direktiivi kõnealuste sätete sisu on piisavalt tingimusteta ja täpne, et [...] kollektiivse esindamise organisatsioonid saaksid neile tugineda eraõiguslike isikute vaheliste vaidluste lahendamisel siseriiklikus kohtus, kui [liikmes]riik ei ole direktiivi [2001/29] nõuetekohaselt siseriiklikku õigusesse üle võtnud?
3. Kas [ELTL] artiklit 56 ja järgnevaid artikleid ning artiklit 102 (või vajaduse korral [direktiivi 2006/123] artiklit 16) tuleb tõlgendada nii, et need välistavad selliste siseriiklike õigusnormide kohaldamise, mille kohaselt antakse autoriõiguste kollektiivse esindamise õigus [liikmes]riigi territooriumil ainult ühele (monopoolsele) [...] kollektiivse esindamise organisatsioonile ja seega võetakse teenusesaajatelt vabadus valida end esindama teises [...] liikmesriigis asutatud kollektiivse esindamise organisatsioon?”

Suulise menetluse uuendamine

- 15 Euroopa Kohtu kantseleile 16. detsembril 2013 esitatud eraldi menetlusedokumendiga esitas Léčebné lázně taotluse, et Euroopa Kohus määraks „menetlust korraldavaid meetmeid ja menetlustoiminguid”, s.h. Městský soud v Praze 14. mai 2013. aasta otsuse esitamise, mille ta oli nimetatud menetlusedokumendile lisanud. Selle menetlusedokumendiga taotles Léčebné lázně samuti suulise menetluse uuendamist. Seda taotlust põhjendas ta asjaoluga, et mainitud kohtuotsus on seotud eelotsusetaotluse esitanud kohtu kolmanda küsimusega, ja väitega, nagu sisaldaksid kohtujuristi ettepaneku punktid 28 ja 29 valesid seisukohavõtte.

- 16 Sisu põhjal tuleb seda taotlust käesolevas menetlusstaadiumis käsitada suulise menetluse uuendamise taotlusena Euroopa Kohtu kodukorra artikli 83 tähenduses.
- 17 Selle sätte kohaselt võib Euroopa Kohus igal ajal, olles kohtujuristi ära kuulanud, uuendada määrusega menetluse suulise osa, eelkõige kui ta leiab, et tal ei ole piisavalt teavet või kui pool on pärast suulise osa lõpetamist esitanud uue asjaolu, millel on otsustav tähtsus Euroopa Kohtu lahendile, või kui asja lahendamisel tuleks tugineda argumentidele, mille üle pooled või Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklis 23 nimetatud huvitatud isikud ei ole vaielnud.
- 18 Sellega seoses tuleb kõigepealt tõdeda, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu esimese küsimuse üle, mida käsitlevad kohtujuristi ettepaneku punktid 28 ja 29, väitlesid huvitatud isikud Euroopa Kohtus põhjalikult. Neil asjaoludel leiab Euroopa Kohus, et tema käsutuses on kõik sellele küsimusele vastamiseks vajalikud asjaolud.
- 19 Mis järgmiseks puutub *Městský soud v Praze* otsusesse, siis ei saa seda lugeda uueks ajaoluks, mis võib otsustavalt mõjutada Euroopa Kohtu vastust eelotsusetaotluse esitanud kohtu kolmandale küsimusele.
- 20 Lõpuks ei ole väidetud, et käesolev kohtuasi tuleks lahendada, lähtudes mõnest argumentist, mille üle pooled ei ole Euroopa Kohtus vaielnud.
- 21 Seega, olles kohtujuristi ära kuulanud, tuleb suulise menetluse uuendamise taotlus rahuldamata jätta.

Eelotsuse küsimused

Esimene küsimus

- 22 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada saada, kas direktiivi 2001/29 artikli 3 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis välistavad autori õiguse lubada või keelata oma teoste edastamine äriühinguna tegutseva sanatooriumi poolt signaali tahtliku levitamise teel selle sanatooriumi patsientide numbritubadesse paigutatud tele- ja raadiovastuvõtjate kaudu. Lisaks soovib see kohus teada, kas selle direktiivi artikli 5 lõike 2 punkt e, lõike 3 punkt b ja lõige 5 võivad sellises kontekstis mõjutada esimesena mainitud sätte tõlgendamist.
- 23 Kõigepealt tuleb sellega seoses märkida, et direktiivi 2001/29 põhieesmärk on kehtestada autoritele kõrgetasemeline kaitse, mis võimaldab neil saada nende teoste kasutamise eest nõuetekohast tasu, eelkõige üldsusele edastamise korral. Järelikult tuleb mõistet „üldsusele edastamine” kõnelause direktiivi artikli 3 lõike 1 tähenduses käsitada laias tähenduses, nagu on pealegi sõnaselgelt märgitud direktiivi põhjenduses 23 (7. märtsi 2013. aasta otsus kohtuasjas C-607/11: *ITV Broadcasting jt*, punkt 20 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 24 Nagu põhjendatult märgivad OSA, Tšehhi valitsus ja Euroopa Komisjon, on direktiivi 2001/29 artikli 3 lõike 1 tähenduses „avalikkusele edastamine” toiminguga tegemist siis, kui sellise sanatooriumi nagu põhikohtuasjas käitaja võimaldab oma patsientidele juurdepääsu ringhäälingus ülekantavatele teostele telerite ja raadiote abil, levitades numbritubadesse vastuvõetud signaali, mis sisaldab kaitstud teoseid.
- 25 Kõigepealt tuleb nimelt mõistet „edastamine” käsitada nii, et see hõlmab kaitstud teoste igasugust ülekandmist, sõltumata kasutatud tehnilisest vahendist või protsessist (4. oktoobri 2011. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-403/08 ja C-429/08: *Football Association Premier League jt*, EKL 2011, lk I-9083, punkt 193).

- 26 Järelikult tegeleb sanatooriumi käitaja edastamisega, kui ta sihilikult kannab üle kaitstud teoseid, levitades tahtlikult signaali selle asutuse patsientide numbritubades olevate tele- ja raadiovastuvõtjate abil (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Football Association Premier League jt, punkt 196, ja 15. märtsi 2012. aasta otsus kohtuasjas C-162/10: Phonographic Performance (Ireland), punkt 40).
- 27 Järgmiseks on kohane meenutada, et mõiste „üldsus” direktiivi 2001/29 artikli 3 lõike 1 tähenduses viitab määratlemata suurusega potentsiaalsele sihtgrupile ning eeldab peale selle ka küllaltki suurt arvu isikuid (eespool viidatud kohtuotsus ITV Broadcasting jt, punkt 32).
- 28 Mis puutub täpsemalt viimati mainitud kriteeriumisse, siis tuleb arvestada teoste potentsiaalsele sihtgrupile kättesaadavaks tegemise kumulatiivse toimega. Sellega seoses on eriti tähtis teada, kui paljudel isikutel on samale teosele juurdepääs samal ajal ja üksteise järel (7. detsembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-306/05: SGAE, EKL 2006, lk I-11519, punkt 39, ja eespool viidatud kohtuotsus ITV Broadcasting jt, punkt 33).
- 29 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 28 on märkinud, võib sanatoorium üheaegselt või ka järjestikku majutada kindlaks määramata, kuid võrdlemisi suurt hulka inimesi, kes saavad oma numbritubades ringhäälingusaateid vastu võtta.
- 30 Vastupidi Léčebné lázně väitele ei lükka seda järeldust ümber pelgalt see asjaolu, et sanatooriumi patsiente majutatakse üldiselt kauem kui hotelli kliente, sest nendele patsientidele teoste kättesaadavaks tegemise kumulatiivse mõju tõttu võib selline kättesaadavaks tegemine alati puudutada võrdlemisi suurt hulka inimesi.
- 31 Samuti olgu meelde tuletatud, et kuulumaks mõiste „üldsusele edastamine” alla direktiivi 2001/29 artikli 3 lõike 1 tähenduses, on veel vaja, et ringhäälingus ülekantud teos edastataks uuele üldsusele, see tähendab üldsusele, kellega kaitstud teoste autorid ei arvestanud, kui nad andsid loa teoste kasutamiseks algele üldsusele edastamise teel (eespool viidatud kohtuotsus Football Association Premier League jt, punkt 197 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 32 Sarnaselt hotelli klientidega kujutavad sanatooriumi patsiendid endast uut üldsust. Sanatoorium on ettevõtja, kes oma tegevusest täielikult teadlikuna sekkub asjaomasesse protsessi, et võimaldada oma patsientidele ligipääs kaitstud teosele. Kui sellist sekkumist ei oleks, ei saaks need patsiendid põhimõtteliselt edastatavast teostest osa (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus SGAE, punktid 41 ja 42).
- 33 Järelikult kujutab kaitstud teoste selline sanatooriumi poolt edastamine nagu põhikohtuasjas, mille puhul sanatooriumi patsientide numbritubades olevate tele- ja raadiovastuvõtjate abil signaali tahtlikult levitatakse, endast „üldsusele edastamist” direktiivi 2001/29 artikli 3 lõike 1 tähenduses.
- 34 Seda tõlgendust ei väära Léčebné lázně argument, et selline üldsusele edastamise toiming nagu põhikohtuasjas on samade tunnustega kui kaitstud teoste edastamine hambaarsti kabinetis, mille kohta Euroopa Kohus 15. märtsi 2012. aasta otsuses kohtuasjas C-135/10: SCF tuvastas, et selline tegevus ei ole hõlmatud mõistega „üldsusele edastamine” direktiivi 2001/29 artikli 3 lõike 1 tähenduses.
- 35 Sellega seoses piisab, kui märkida, et eespool viidatud kohtuotsusest SCF tulenevad põhimõtted ei ole käesoleva kohtuasja puhul asjakohased, kuna viidatud kohtuasi ei puudutanud direktiivi 2001/29 artikli 3 lõikes 1 ette nähtud autoriõigust, vaid esitajatel ja fonogrammitootjatel nõukogu 19. novembri 1992. aasta direktiivi 92/100/EMÜ rentimis- ja laenutamissoiguse ja teatavate autoriõigusega kaasnevate õiguste kohta intellektuaalomandi vallas (EÜT L 346, lk 61) artikli 8 lõike 2 alusel olevat hüvitise saamise õigust.

- 36 Kuivõrd selline kaitstud teoste üldsusele edastamine nagu põhikohtuasjas kujutab endast „üldsusele edastamist” direktiivi 2001/29 artikli 3 lõike 1 tähenduses, siis nähtub selle sätte sõnastusest, et siseriiklik õigus peab – nagu tuleneb selle sätte sõnastusest – ette nägema autorite ainuõiguse lubada või keelata oma teoste edastamist üldsusele, välja arvatud juhul, kui sellisele edastamisele laieneb direktiivis 2001/29 ette nähtud erand või piirang.
- 37 Sellega seoses tuleb eelkõige kontrollida, kas sellise erandi või piirangu aluseks võib olla selle direktiivi artikli 5 lõike 2 punkt e, lõike 3 punkt b ja lõige 5, millele eelotsusetaotluse esitanud kohus on otsesõnu viidanud.
- 38 Mis kõigepealt puutub direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 2 punkti e, siis tuleb nentida, et vastavalt selle sätte sõnastusele on see aluseks üksnes direktiivi artiklis 2 ette nähtud reprodutseerimisõiguse erandile või piirangule. Seega ei saa see säte olla aluseks erandile või piirangule, mis puudutab selle direktiivi artikli 3 lõikes 1 ette nähtud autori ainuõigust lubada või keelata oma teose igasugune üldsusele edastamine.
- 39 Järgmiseks tuleb direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 3 punkti b kohta märkida, et see säte lubab liikmesriikidel artiklis 3 sätestatud õiguste osas näha ette erandeid või piiranguid juhul, kui tegemist on puudega inimeste huvides kasutamisega viisil, mis on otseselt seotud asjaomase puudega ning on mitteäriilise eesmärgiga, ulatuses, mis on vajalik konkreetse puude puhul. Ükski Euroopa Kohtule esitatud toimikus olev tõend ei võimalda teha järeldust, et kõik esimesena mainitud sättes ette nähtud tingimused oleks põhikohtuasja puhul täidetud.
- 40 Lõpuks tuleb seoses direktiivi 2001/29 artikli 5 lõikega 5 nentida, et see säte ei näe ette selliseid erandeid või piiranguid, mida liikmesriigid võiksid selle direktiivi artikli 3 lõikes 1 sätestatud õiguste osas ette näha, vaid piirdub artikli 5 eelnevates lõigetes ette nähtud erandite ja piirangute ulatuse täpsustamisega.
- 41 Eeltoodut arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et direktiivi 2001/29 artikli 3 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis välistavad autori õiguse lubada või keelata äriühinguna tegutseval sanatooriumil edastada tema teoseid, levitades tahtlikult signaali tele- ja raadiovastuvõtjate abil selle sanatooriumi patsientide numbritubades. Selle direktiivi artikli 5 lõike 2 punkt e, lõike 3 punkt b ja lõige 5 eeltoodud tõlgendust ei mõjuta.

Teine küsimus

- 42 Teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada saada, kas direktiivi 2001/29 artikli 3 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et kollektiivse esindamise organisatsioon saab sellele eraõigusliku isikuga peetavas vaidluses tugineda selleks, et nõuda selle sättega vastuolus olevate liikmesriigi õigusnormide kohaldamata jätmist.
- 43 Sellega seoses olgu meenutatud, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale ei saa isegi direktiivi selget, täpset ja tingimusteta sätet, mille eesmärk on anda isikutele õigusi või panna neile kohustusi, sellisena kohaldada menetluses, mille pooled on üksnes eraõiguslikud isikud (15. jaanuari 2014. aasta otsus kohtuasjas C-176/12: Association de médiation sociale, punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 44 Euroopa Kohus on siiski leidnud, et lahendades vaidlust, mille poolteks on ainult eraõiguslikud isikud, peab siseriiklik kohus direktiiviga ette nähtud kohustuste ülevõtmiseks vastu võetud siseriiklike õigusnormide kohaldamisel võtma arvesse siseriikliku õiguse norme tervikuna ning lähtuma nende tõlgendamisel võimalikult suure ulatuses asjaomase direktiivi sõnastusest ja eesmärgist, et saavutada direktiivi eesmärgiga kooskõlas olev tulemus (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Association de médiation sociale, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 45 Kohus on siiski täpsustanud, et siseriikliku õiguse kooskõlalise tõlgendamise põhimõttel on teatavad piirid. Nii piiravad õiguse üldpõhimõtted liikmesriigi kohtu kohustust viidata asjakohaste siseriiklike õigusnormide tõlgendamisel ja kohaldamisel direktiivile ning see direktiiv ei või olla aluseks siseriikliku õiguse *contra legem* tõlgendamisele (eespool viidatud kohtuotsus Association de médiation sociale, punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 46 Ka tuleb seoses sellega, et eelotsusetaotluse esitanud kohus tõstatab oma teise küsimuse põhjenduste raames 12. juuli 1990. aasta kohtuotsusele C-188/89: Foster jt (EKL 1990, lk I-3313) viidates küsimuse sellise kollektiivse esindamise organisatsiooni nagu OSA tegeliku õigusliku vormi kohta, täiendavalt märkida, et selline organisatsioon ei saa ka siis, kui teda tuleks käsitada riigi harundina, tugineda direktiivi 2001/29 artikli 3 lõikele 1 selleks, et nõuda selle sättega vastuolus oleva liikmesriigi õigusnormide kohaldamata jätmist.
- 47 Kui see nii oleks, siis ei oleks põhikohtuasja asjaoludel tegemist olukorraga, kus eraõiguslik isik tugineb direktiivi sätte vahetule õigusmõjule riigi vastu, vaid vastupidise olukorraga. Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale ei saa direktiivi kui sellisega panna eraõiguslikule isikule kohustusi ning sellele ei saa järelkult tema vastu tugineda (24. jaanuari 2012. aasta otsus kohtuasjas C-282/10: Dominguez, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 48 Eeltoodu põhjal tuleb teisele küsimusele vastata, et direktiivi 2001/29 artikli 3 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et kollektiivse esindamise organisatsioon ei saa sellele sättele eraõigusliku isikuga peetavas vaidluses tugineda selleks, et nõuda sättega vastuolus olevate liikmesriigi õigusnormide kohaldamata jätmist. Asjaomast vaidlust lahendav siseriiklik kohus peab selliste õigusnormide tõlgendamisel võimalikult suures ulatuses lähtuma kõne all oleva sätte sõnastusest ja eesmärgist, et saavutada selle eesmärgiga kooskõlas olev tulemus.

Kolmas küsimus

Vastuvõetavus

- 49 OSA ning Tšehhi ja Austria valitsus ei ole veendunud, kas kolmas küsimus on vastuvõetav. Eelotsusetaotlusest nimelt ei nähtu, et Léčebné lázně oleks üritanud sõlmida lepingut teises liikmesriigis asutatud kollektiivse esindamise organisatsiooniga. Samuti leiavad nad, et kolmandale küsimusele antav vastus ei mõjuta põhikohtuasja lahendit. Sõltumata antavast vastusest ei saa Léčebné láznět vabastada kohustusest maksta OSA-le vaidlusalust hüvitist.
- 50 Selle kohta tuleb meenutada, et liikmesriigi kohtu esitatud eelotsusetaotluse võib tunnistada vastuvõetamatuks vaid siis, kui on ilmselge, et taotletud liidu õiguse tõlgendusel ei ole mingit seost põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega, kui probleem on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohtule ei ole teada vajalikud faktilised ja õiguslikud asjaolud, et anda talle esitatud küsimustele tarvilik vastus (vt eelkõige 29.märtsi 2012. aasta otsus kohtuasjas C-500/10: Belvedere Costruzioni, punkt 16 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 51 Eelotsusetaotlusest selgub, et Léčebné lázně tugineb eelotsusetaotluse esitanud kohtu kolmandas küsimuses viidatud sätetele selleks, et vaidlustada OSA nõutavate tasude väidetavalt liiga kõrge tase võrreldes naaberliikmesriikide kollektiivse esindamise organisatsioonide nõutavate tasudega.
- 52 Neil asjaoludel ei ole ilmselge, et taotletud tõlgendusel ei oleks mingit seost põhikohtuasja asjaolude või esemega või et kõnealune probleem oleks oletuslik.
- 53 Järelkult on kolmas küsimus vastuvõetav.

Põhiküsimus

- 54 Kolmanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada saada, kas direktiivi 2006/123 artiklit 16 ja ELTL artikleid 56 ja/või 102 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus sellised siseriiklikud õigusnormid nagu põhikohtuasjas, mille kohaselt antakse teatavate kaitstud teoste osas autoriõiguste kollektiivse esindamise õigus selle liikmesriigi territooriumil ainult ühele kollektiivse esindamise organisatsioonile ja seega võetakse selliste teoste kasutajalt nagu põhikohtuasja puhul sanatoorium võimalus kasutada teises liikmesriigis asutatud kollektiivse esindamise organisatsiooni pakutavaid teenuseid.
- 55 OSA ei ole nõus, et sellised õigusnormid takistavad kaitstud teoste kasutajal nagu põhikohtuasjas sanatoorium kasutada teises liikmesriigis asutatud kollektiivse esindamise organisatsiooni pakutavaid teenuseid.
- 56 Siiski ei ole Euroopa Kohtu ülesanne selles küsimuses seisukohta võtta. Nimelt kehtib eeldus, et ühenduse õiguse tõlgendamist puudutavad küsimused, mis siseriiklik kohus on esitanud õiguslikus ja faktilises raamistikus, mille ta on määratlenud omal vastutusel ja mille täpsust Euroopa Kohus ei pea kontrollima, on asjakohased (22. juuni 2010. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-188/10 ja C-189/10: Melki ja Abdeli, EKL 2010, lk I-5667, punkt 27 ja sel viidatud kohtupraktika).
- Sissejuhatavad märkused
- 57 Kuna nii direktiivi 2006/123 artikkel 16 kui ka ELTL artikkel 56 ja sellele järgnevad artiklid puudutavad teenuste osutamise vabadust, siis tuleb kontrollida, kas sellist kollektiivse esindamise organisatsiooni nagu OSA saab käsitada teenuseosutajana seoses kaitstud teoste kasutajaga nagu põhikohtuasjas sanatoorium. OSA ja Euroopa Kohtule märkusi esitanud valitsused ei leia, et see oleks nii.
- 58 Selle kohta olgu märgitud, et nagu nähtub direktiivi 2006/123 artikli 4 lõikest 1, kattub selles direktiivis kasutatud mõiste „teenus” ELTL artikli 57 sama mõistega.
- 59 Kollektiivse esindamise organisatsiooni tegevusele laienevad ELTL artikkel 56 ja sellele järgnevad artiklid, mis käsitlevad teenuste osutamise vabadust (vt selle kohta 25. oktoobri 1979. aasta otsus kohtuasjas 22/79: Greenwich Film Production, EKL 1979, lk 3275, punkt 12, 2. märtsi 1983. aasta otsus kohtuasjas 7/82: GVL vs. komisjon, EKL 1983, lk 483, punkt 38, ja 20. oktoobri 1993. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-92/92 ja C-326/92: Phil Collins jt, EKL 1993, lk I-5145, punkt 24).
- 60 See ei ole nii mitte ainult siis, kui tegemist on kollektiivse esindamise organisatsiooni ja autoriõiguste omaja vahelise suhtega, nagu nähtub eelmises punktis viidatud kohtupraktikast, vaid ka kollektiivse esindamise organisatsiooni nagu OSA ja kaitstud teoste kasutaja nagu põhikohtuasjas sanatoorium vahelise suhte puhul.
- 61 Selline kollektiivse esindamise organisatsioon aitab nimelt kasutajal saada loa kaitstud teoste kasutamiseks ja tasuda autoritasu, mida viimane peab maksma autoriõiguste omajatele, nii et seda organisatsiooni tuleb käsitada teenuseosutajana ka mainitud kasutaja jaoks.
- 62 Nagu põhjendatult on märkinud komisjon, ei ole lisaks sellega seoses oluline, kas see kollektiivse esindamise organisatsioon saab teenuse eest tasu autoriõiguste omajatelt või kaitstud teoste kasutajatelt. Nimelt ei nõua ELTL artikkel 57, et osutatud teenuse eest peab tasuma teenuse saaja (26. aprilli 1988. aasta otsus kohtuasjas 352/85: Bond van Adverteerders jt, EKL 1988, lk 2085, punkt 16).

63 Järelikult tuleb kollektiivse esindamise organisatsiooni nagu OSA käsitada kaitstud teoste kasutajatele nagu põhikohtuasjas sanatoorium direktiivi 2006/123 artikli 4 lõike 1 ja ELTL artikli 57 tähenduses „teenuse” osutajana.

– Direktiivi 2006/123 artikli 16 tõlgendamine

64 Kõigepealt olgu seoses küsimusega, kas direktiivi 2006/123 artikkel 16 sellise teenuse suhtes kohaldub, tõdetud, et vastavalt selle direktiivi artikli 17 punktile 11 ei kohaldata artiklit 16 autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste suhtes.

65 Nagu kohtujurist on oma ettepaneku punktis 64 märkinud, tuleb selle tõttu, et direktiivi 2006/123 artikli 16 kohaldamisalast saavad olla välja jäetud ainult teenused, selle direktiivi artikli 17 punkti 11 tõlgendada nii, et see välistab esimesena mainitud sätte kohaldamisalast käesoleva otsuse punktis 63 nimetatud, autoriõigustega seonduva teenuse.

66 Kuna direktiivi 2006/123 artikkel 16 ei ole asjas kohaldatav, siis ei ole põhikohtuasjas käsitletavad õigusnormid selle sättega vastuolus.

– ELTL artikli 56 tõlgendamine

67 Nagu eelotsusetaotlusest selgub, võivad põhikohtuasjas käsitletavate taolised õigusnormid jätta sellise sanatooriumi nagu põhikohtuasjas kaitstud teoste kasutajana ilma võimalusest kasutada teises liikmesriigi asutatud kollektiivse esindamise organisatsiooni teenuseid.

68 Kuna selline teenus on olemuselt piiriülene, kohaldub selle suhtes ELTL artikkel 56 (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Bond van Adverteerders jt, punkt 15).

69 Peale selle kujutavad põhikohtuasjas käsitletavate taolised õigusnormid, mis praktikas sellise teenuse osutamise keelavad, endast teenuste osutamise vabaduse piirangut (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Football Association Premier League jt, punkt 85).

70 Seda piirangut saab õigustada üksnes siis, kui see vastab ülekaalukale üldisele huvile, on sobiv taotletava eesmärgi saavutamiseks ega lähe kaugemale sellest, mis on selle eesmärgi saavutamiseks vajalik (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus Football Association Premier League jt, punkt 93).

71 Nagu põhjendatult märgivad OSA, Euroopa Kohtule märkusi esitanud valitsused ja komisjon, kujutab intellektuaalomandi õiguste kaitse endast sellist ülekaalukat üldist huvi (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Football Association Premier League jt, punkt 94 ja seal viidatud kohtupraktika).

72 Lisaks tuleb põhikohtuasjas käsitletavate taolisi õigusnorme, mis annavad teatava kategooria kaitstud teoste osas autorõiguste kollektiivse esindamise monopoli asjaomase liikmesriigi territooriumil kollektiivse esindamise organisatsioonile nagu OSA, pidada intellektuaalomandi õiguste kaitsmiseks sobivaks, kuna need õigusnormid teevad võimalikuks nende õiguste tõhusa esindamise ja neist õigustest kinnipidamise tõhusa kontrolli mainitud territooriumil.

73 Mis puutub küsimusse, kas sellised õigusnormid lähevad kaugemale sellest, mis on intellektuaalomandi kaitse eesmärgi saavutamiseks vajalik, siis tuleb Euroopa Kohtule esitatud märkustest lähtudes tõdeda, et põhikohtuasjas käsitletavate taolised õigusnormid kuuluvad autoriõiguste territoriaalse kaitse süsteemi, kuhu kuuluvad ka vastastikuste esindamise lepingud.

74 Nende lepingutega, mida kollektiivse esindamise organisatsioonid omavahel sõlmivad, annavad nad vastastikku õiguse oma vastutuspiirkonnas väljastada lubasid teiste organisatsioonide liikmete autoriõigusega kaitstud teoste mis tahes avalikuks kasutamiseks ja seada neis lubades teatavaid

tingimusi kooskõlas asjaomasel territooriumil kehtivate õigusaktidega (vt selle kohta 13. juuli 1989. aasta otsus kohtuasjas 395/87: *Tournier*, EKL 1989, lk 2521, punkt 17, ja 13. juuli 1989. aasta otsus liidetud kohtuasjades 110/88, 241/88 ja 242/88: *Lucazeau jt*, EKL 1989, lk 2811, punkt 11).

- 75 Sellega seoses on Euroopa Kohus juba varem otsustanud, et kollektiivse esindamise organisatsioonide vahel sõlmitud vastastikuse esindamise lepingute eesmärk on eelkõige võimaldada neil organisatsioonidel teises riigis oma repertuaari kaitsmiseks tugineda halduskorraldusele, mille on rajanud seal tegutsev kollektiivse esindamise organisatsioon, ilma et nad peaksid sellele halduskorraldusele lisama enda kasutajatega sõlmitavate lepingute võrgustikku ja enda kohapealset kontrolli. (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsused *Tournier*, punkt 19, ja *Lucazeau jt*, punkt 13).
- 76 Euroopa Kohtule esitatud märkustest ei ole ilmsiks tulnud, et sellise edastamise puhul nagu põhikohtuasjas oleks liidu õiguse praeguses arenguetapis olemas muu meetod, mis võimaldaks põhikohtuasjas käsitletavate õigusnormide kontekstis saavutada autoriõiguse kaitse samaväärse taseme kui nende õiguste territoriaalsel kaitsel ja seega ka territoriaalsel kontrollil põhinev süsteem.
- 77 Peale selle näitas Euroopa Kohtus toimunud kohtuvaidlus, et kui põhikohtuasja taolistel asjaoludel oleks kaitstud teose kasutajal võimalik kaitstud teoste kasutamise loa saamiseks ja hüvitiste maksmiseks vabalt valida mis tahes kollektiivse esindamise organisatsiooni liidu territooriumil, siis oleks liidu õiguse praeguses arenguetapis selle tulemuseks tõsised kontrolliprobleemid seoses nende teoste kasutamise ja autoritasu maksmisega.
- 78 Neil tingimustel ei saa asuda seisukohale, et põhikohtuasjas käsitletavate taolised õigusnormid selle tõttu, et takistavad kaitstud teoste kasutajat nagu põhikohtuasjas sanatoorium kasutamast teises liikmesriigis asutatud kollektiivse esindamise organisatsiooni pakutavaid teenuseid, läheksid kaugemale sellest, mis on vajalik autoriõiguste kaitse eesmärgi saavutamiseks.
- 79 Eeltoodut arvestades tuleb ELTL artiklit 56 tõlgendada nii, et kõnealused õigusnormid ei ole sellega vastuolus.

– ELTL artikli 102 tõlgendamine

- 80 Sissejuhatavalt tuleb esimesena meelde tuletada, et kollektiivse esindamise ühing nagu OSA on ettevõtja, kellele kohaldub ELTL artikkel 102 (vt selle kohta 21. märtsi 1974. aasta otsus kohtuasjas 127/73: *BRT ja Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs*, nn *BRT II*, EKL 1974, lk 313, punktid 6 ja 7).
- 81 Mis teiseks puutub ELTL artikli 106 lõikesse 2, mis sisaldab eelkõige erinorme ettevõtjate kohta, kellele on antud üldist majandushuvi esindavate teenuste osutamine, siis see sätte ei ole takistuseks ELTL artikli 102 kohaldamisele kollektiivse esindamise organisatsiooni nagu OSA suhtes. Nimelt ei ole kollektiivse esindamise organisatsioon, kellele riik ei ole ülesannet ette näinud ja kes esindab erahuve, olgugi et seaduse alusel kaitstud intellektuaalomandi õiguste valdkonnas, oma olemuselt selline, et kuuluks esimesena nimetatud sätte kohaldamisalasse (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsused *BRT II*, punkt 23, ja *GVL vs. komisjon*, punkt 32).
- 82 Seevastu võivad põhikohtuasjas käsitletavate taolised õigusnormid kuuluda ELTL artikli 106 lõike 1 kohaldamisalasse. Nimelt antakse nende õigusnormidega teatava kategooria kaitstud teoste autoriõiguste kollektiivse esindamise ainuõigus asjaomase liikmesriigi territooriumil kollektiivse esindamise organisatsioonile nagu OSA, takistades nõnda teisi ettevõtjaid tegelemast samal territooriumil sellise majandustegevusega (vt selle kohta 25. oktoobri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-475/99: *Ambulanz Glöckner*, EKL 2001, lk I-8089, punkt 24).

- 83 Mis puutub ELTL artikli 102 tõlgendamist sellises kontekstis, siis tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et ainuüksi valitseva seisundi tekitamise asjaolu ELTL artikli 106 lõike 1 tähenduses ainuõiguse andmise teel ei ole iseenesest vastuolus ELTL artikliga 102. Liikmesriik rikub neis kahes sättes kehtestatud keelde ainult juhul, kui kõnealune ettevõtja temale antud ainuõiguse pelga kasutamise oma valitsevat seisundit kuritarvitab, või juhul, kui see ainuõigus võib tekitada olukorra, kus ettevõtja on ajendatud sellist kuritarvitust toime panema (3. märtsi 2011. aasta otsus kohtuasjas C-437/09: AG2R Prévoyance, EKL 2011, lk I-973, punkt 68 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 84 Seega ei ole pelk asjaolu, et liikmesriik on teatava kategooria kaitstud teoste autoriõiguste kollektiivse esindamise ainuõiguse selle liikmesriigi territooriumil andnud kollektiivse esindamise organisatsioonile nagu OSA, iseenesest ELTL artikliga 102 vastuolus.
- 85 Nagu eelotsusetaotlusest nähtub, on kolmas küsimus esitatud siiski selleks, et eelotsusetaotluse esitanud kohtul oleks võimalik otsustada L'échébné lázně poolt põhikohtuasjas tõstatatud argumendi üle, mille kohaselt on OSA nõutavad autoritasud ebaproportsionaalselt suured võrreldes tasuga, mida küsivad naaberliikmesriikide autoriõiguste kollektiivse esindamise organisatsioonid.
- 86 Sellega seoses olgu öeldud, et kollektiivse esindamise organisatsioonil nagu OSA, kellel on liikmesriigi territooriumil teatava kategooria kaitstud teoste autoriõiguste kollektiivse esindamise ainuõigus, on turgu valitsev seisund siseturu olulises osas ELTL artikli 102 tähenduses (vt selle kohta 11. detsembri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-52/07: Kanal 5 ja TV 4, EKL 2008, lk I-9275, punkt 22).
- 87 Kui siiski selgub, et selline kollektiivse esindamise organisatsioon kohaldab pakutavate teenuste puhul selliseid tasumäärasid, mis on märgatavalt kõrgemad kui teistes liikmesriikides kasutusel olevad tasumäärad, tingimusel et tasumäärasid on võrreldud ühtsetel alustel, siis tuleb sellist lahknevust lugeda ELTL artikli 102 tähenduses valitseva seisundi kuritarvitamise märgiks. Sellisel juhul peab asjaomane kollektiivse esindamise organisatsioon lahknevust põhjendama, tuginedes asjaomases liikmeriigis valitseva olukorra objektiivsetele erinevustele võrreldes kõigi teiste liikmesriikidega (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsused Tournier, punkt 38, ja Lucazeau jt, punkt 25).
- 88 Samuti võib taoline kuritarvitamine seisneda sellise ülemäära kõrge hinna küsimises, millel ei ole pakutava teenuse majandusliku väärtusega mõistlikku seost (eespool viidatud kohtuotsus Kanal 5 ja TV 4, punkt 28).
- 89 Kui on tegemist sellise kuritarvitamisega ja selle põhjuseks on asjaomase kollektiivse esindamise organisatsiooni suhtes kohaldatavad õigusnormid, siis on sellised õigusnormid lisaks vastuolus ELTL artikliga 102 ja artikli 106 lõikega 1.
- 90 Eelotsusetaotluse esitanud kohus peab kontrollima, kas põhikohtuasja puhul on tegemist sellise olukorraga.
- 91 Kõigi eeltoodud kaalutluste põhjal tuleb kolmandale küsimusele vastata, et direktiivi 2006/123 artiklit 16 ja ELTL artikleid 56 ja 102 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid nagu põhikohtuasjas, mille kohaselt antakse teatavate kaitstud teoste osas autoriõiguste kollektiivse esindamise õigus selle liikmesriigi territooriumil ainult ühele kollektiivse esindamise organisatsioonile ja seega võetakse selliste teoste kasutajalt nagu põhikohtuasjas sanatoorium võimalus kasutada teises liikmesriigis asutatud kollektiivse esindamise organisatsiooni pakutavaid teenuseid.
- 92 Siiski tuleb ELTL artiklit 102 tõlgendada nii, et kui esimesena mainitud kollektiivse esindamise organisatsioon kohaldab pakutavate teenuste puhul selliseid tasumäärasid, mis on märgatavalt kõrgemad kui teistes liikmesriikides kasutusel olevad tasumäärad, tingimusel et tasumäärasid on

võrreldud ühtsetel alustel, või kui ta küsib ülemäära kõrget hinda, millel ei ole pakutava teenuse majandusliku väärtusega mõistlikku seost, siis tuleb seda käsitada valitseva seisundi kuritarvitamise märgina.

Kohtukulud

- ⁹³ Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas artikli 3 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis välistavad autori õiguse lubada või keelata äriühinguna tegutseval sanatooriumil edastada tema teoseid, levitades tahtlikult signaali tele- ja raadiovastuvõtjate abil selle sanatooriumi patsientide numbritubades. Selle direktiivi artikli 5 lõike 2 punkt e, lõike 3 punkt b ja lõige 5 eeltoodud tõlgendust ei mõjuta.
2. Direktiivi 2001/29/EÜ artikli 3 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et autoriõiguste kollektiivse esindamise organisatsioon ei saa sellele sättele eraõigusliku isikuga peetavas vaidluses tugineda selleks, et nõuda sättega vastuolus olevate liikmesriigi õigusnormide kohaldamata jätmist. Asjaomast vaidlust lahendav siseriiklik kohus peab selliste õigusnormide tõlgendamisel siiski võimalikult suures ulatuses lähtuma kõne all oleva sätte sõnastusest ja eesmärgist, et saavutada selle eesmärgiga kooskõlas olev tulemus.
3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul artiklit 16 ja ELTL artikleid 56 ja 102 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid nagu põhikohtuasjas, mille kohaselt antakse teatavate kaitstud teoste osas autoriõiguste kollektiivse esindamise õigus selle liikmesriigi territooriumil ainult ühele autoriõiguste kollektiivse esindamise organisatsioonile ja seega võetakse selliste teoste kasutajalt nagu põhikohtuasjas sanatoorium võimalus kasutada teises liikmesriigis asutatud autoriõiguste kollektiivse esindamise organisatsiooni pakutavaid teenuseid.

Siiski tuleb ELTL artiklit 102 tõlgendada nii, et kui esimesena mainitud autoriõiguste kollektiivse esindamise organisatsioon kohaldab pakutavate teenuste puhul selliseid tasumäärasid, mis on märgatavalt kõrgemad kui teistes liikmesriikides kasutusel olevad tasumäärad, tingimusel et tasumäärasid on võrreldud ühtsetel alustel, või kui ta küsib ülemäära kõrget hinda, millel ei ole pakutava teenuse majandusliku väärtusega mõistlikku seost, siis tuleb seda käsitada valitseva seisundi kuritarvitamise märgina.

Allkirjad